

**ВІДГУК
ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА**

на дисертаційну роботу Гончарського Івана Львовича «Публічне управління соціально-економічними процесами», поданої до захисту в спеціалізовану вчену раду Д 64.707.03 Національного університету цивільного захисту України на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління

Актуальність теми дисертаційної роботи.

Глобалізація і загальні макроекономічні умови трансформують систему публічного управління, яка в Україні до кінця не сформована, тобто існує необхідність детального вивчення процесів її розвитку, національних особливостей організації.

На сьогодні настає момент нового розставлення акцентів і зосередження уваги влади на проблемах цифровізації економіки, переходу до економіки знань з метою інтенсифікації економічного зростання і забезпечення реалізації збалансованої соціально-економічної політики, орієнтованої на підвищення рівня і поліпшення якості життя населення. По суті, вибудовування нової моделі економічного зростання стає стратегічно важливим вибором для України.

Грунтуючись на процесах становлення і розвитку інноваційної економіки в розвинених країнах, можна зробити висновок, що інноваційний розвиток країни можливий тільки при реалізації комплексного підходу до формування державної політики у сфері освіти і науки, а також при забезпеченні ефективної взаємодії держави і приватного бізнесу. Подібний підхід має на увазі об'єднання зусиль інститутів влади, наукових і освітніх організацій, суб'єктів підприємницької діяльності в цілях формування кадрового потенціалу, підготовки і перепідготовки висококваліфікованих кадрів, організації і забезпечення проведення наукових досліджень.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Розробка наукових основ державного управління у сфері безпеки ринку соціально-економічних послуг України з точки зору цивільного захисту» (державний реєстраційний номер 0112U002587), що розроблялася навчально-науково-виробничим центром Національного університету цивільного захисту України. Конкретно дисертантом проаналізовано заходи удосконалення публічного управління соціально-економічними процесами.

Ступінь обґрунтованості й достовірність основних наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Мета, що сформульована автором та логічно відображає суть роботи, полягає в обґрунтуванні теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій, щодо удосконалення публічного управління соціально-економічними процесами..

Перейдемо до змісту дисертаційної роботи.

Після вступу, який написано в повній відповідності до вимог МОН України, дисертант перший розділ присвятив характеристиці генезису і еволюції соціально-економічних процесів, та стану публічного управління соціально-економічними процесами, визначено формування і типологія механізму публічного управління соціально-економічними системами.

У другому розділі – *Аналіз публічного управління соціально-економічними процесами* – систематизовано інструменти впливи глобальних інституціональних змін на процеси формування публічного управління соціально-економічних макросистем, надано оцінку інституціональних умов збалансованого публічного управління соціально-економічних макросистем, обґрунтовано методичні особливості управління збалансованістю функціонування механізмів соціально-економічних макросистем.

Логічно завершує дисертаційне дослідження третій розділ «Удосконалення публічного управління соціально-економічними процесами», в

якому окреслено напрями підвищення ефективності механізму публічного управління соціально-економічними процесами, та в процесі дослідження удосконалено напрями формування організаційного механізму публічного управління соціально-економічними системами, визначено методичні основи формування інноваційних шляхів розвитку публічного управління соціально-економічними процесами.

Розділи власних досліджень адекватно розкривають поставлені задачі, що містять посилання на власні публікації.

Новизна наукових положень дисертаційного дослідження Гончарського І.Л., полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтування науково-прикладних рекомендацій з удосконалення публічного управління соціально-економічними процесами.

Серед найбільш значущих результатів дослідження, що мають наукову новизну, можна відзначити те, що: вперше обґрунтовано комплекс напрямів з вдосконалення системи публічного управління, що полягає в розробці заходів попередження і згладжування впливу змін національних макроекономічних параметрів на процеси інноваційного розвитку соціально-економічних макросистем; заходів стабілізації і структурного реформування економіки в цілях забезпечення виконання соціальних зобов'язань держави перед населенням; заходів підвищення і розвитку промислового потенціалу, збільшення людського капіталу на базі накопичення нових знань, формування інноваційно-технологічного заділу для нових розробок і виробництв, збереження екосистем і примноження природних ресурсів для майбутніх поколінь; заходів залучення фінансування за рахунок державних джерел, ресурсів фінансових інститутів, а також альтернативних інвестиційних джерел; заходів з усунення бюрократичних і скороченню адміністративних бар'єрів.

Також автором удосконалено механізм публічного управління розвитком соціально-економічних макросистем, що полягає в послідовній реалізації функцій планування, прогнозування, організації і контролю

діяльності усіх об'єктів управління (територій і регіонів, що входять до складу соціально-економічної макросистеми) в національних інтересах, який включає: постановку цілей і завдань політики управління функціонуванням і розвитком соціально-економічних макросистем; розробку критеріїв і цільових показників управління функціонуванням і розвитком соціально-економічних макросистем (кількісні і якісні значення цілей і завдань); виявлення чинників управління функціонуванням і розвитком соціально-економічних макросистем або драйверів соціально-економічного розвитку, а також умов, що впливають на цей процес; встановлення і налаштування методів і способів впливу на процеси функціонування і розвитку соціально-економічних макросистем; забезпечення ресурсами соціально-економічних макросистем для збалансованого функціонування і розвитку.

Наукові положення, розроблені дисертантом, базуються на використанні відповідних методів наукових досліджень та використанні фундаментальних положень економічної теорії та теорії державного управління, інших наук, що також підтверджує достовірність та обґрунтованість наукових положень представлених в дисертації.

***Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих
працях та авторефераті.***

Основні результати дисертаційного дослідження оприлюднені на міжнародних наукових конгресах та науково-практичних конференціях в різних містах України, а також за кордоном.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано в 9 наукових працях, у тому числі – 5 статтях в наукових фахових виданнях, із них 1 стаття – в зарубіжному виданні, 4 – тез конференцій. Загальний обсяг публікацій автора за темою дослідження – 3, 45 др. арк

У наукових працях в повній мірі відзеркалено всі розділи рецензованої дисертації.

Оцінка оформлення дисертації та змісту автореферату.

Дисертаційна робота подана за традиційною схемою, викладена українською мовою на 207 сторінках друкованого тексту. Вона складається вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Список використаних джерел налічує 318 найменувань, що дозволило автору запропонувати ряд наукових положень, висновків і рекомендацій, отриманих на основі вивчення цієї значної кількості наукової літератури з даної проблематики.

Зміст автореферату повністю відображає основні положення дисертаційної роботи, а висунуті висновки і практичні рекомендації роботи повністю відповідають меті та задачам дослідження. Зауважень, щодо оформлення автореферату та його змісту немає, і він повністю відповідає існуючим вимогам, легко читається і сприймається.

Практичне значення дисертаційної роботи.

Основні положення й висновки дисертації можуть використовуватися фахівцями під час написання підручників і навчальних посібників, створення навчально-методичної літератури; в роботі органів державної влади та у процесі формування сучасних засад публічного управління соціально-економічними процесами.

Теоретичні напрацювання та практичні рекомендації використовуються в роботі Скадовської районної військової адміністрації Херсонської області (довідка про впровадження №01-34/1239 від 25.04.2025).

Рекомендації автора дисертаційного дослідження впроваджено в роботі Херсонської обласної ради (довідка про впровадження №01-36/700/378/3/11 від 05.05.2025).

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

Дискусійними положеннями, а також такими, до яких є зауваження, можна вважати наступне.

1. В роботі автор не приділила належної уваги визначенню шляхів розвитку організаційного механізму публічного управління соціально-економічними системами, від розглядається уже тільки в процесі удосконалення.

2. Наведені в дисертаційному дослідженні висновки висвітлюють глибину досліджуваної проблеми, викладені в логічній послідовності, а пропозиції достатньо обґрунтовані й відповідають українським реаліям. Однак з дисертації залишається незрозумілим, які саме глобальні інституціональні зміни на процеси формування публічного управління соціально-економічних макросистем визначено у дослідженні.

3. У третьому розділі автор зазначає першочергові кроки, за допомогою яких забезпечуються методичні основи формування інноваційних шляхів розвитку публічного управління соціально-економічними процесами, але на жаль автор не зосередив своєї уваги за рахунок якої специфіки управління соціально-економічними макросистемами в умовах їх трансформацій можливо це забезпечення.

4. В авторефераті дисертації наведена дуже обмежена кількість статистичних даних, зустрічаються певні стилістичні недоліки.

5. Посилання на теоретичні напрацювання інших авторів в розділах власних досліджень та пропозицій є недоцільним (стор. 79, 144, 146).

В той же час слід відзначити, що вказані зауваження ні в якій мірі не знижують загальної наукової і практичної цінності роботи і не впливають на достатньо позитивну оцінку дисертації Гончарського Івана Львовича.

Загальний висновок.

Таким чином, слід зазначити, що дисертаційна робота Гончарського Івана Львовича «Публічне управління соціально-економічними процесами», відповідає вимогам МОН України, пунктів 9,10, 12 Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України

від 24 липня 2013 року № 567, а саме: є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати в галузі науки державного управління, що розв'язують конкретну наукову проблему, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:

в.о. завідувача кафедри публічного управління,
менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва
Національного університету біоресурсів і
природокористування України,
доктор наук з державного управління, доцент

Сергій ПРИЛІШКО

